

JAARVERSLAG VOEDSEL BANK ARNHEM 2021

VOEDSELBANKEN.NL

Arnhem & regionaal distributiecentrum

VOORWOORD

In 2021 zijn we stapsgewijs weer steeds meer terug naar normaal gegaan en konden we een deel van de coronamaatregelen afbouwen: in onze winkel konden klanten weer als vanouds hun eigen pakket samenstellen en de uitgiftepunten zijn weer terug in de wijken. Ondanks de nieuwe coronagolven en bijbehorende lockdowns zijn we steeds in staat gebleven onze klanten van voedselpakketten te voorzien. Hoewel wij ons nog steeds ingesteld hadden op groei van ons klantenbestand, kromp ons klantenbestand naar 1190 klanten per einde jaar.

Waar in 2020 de vrijwilligers aan de deur stonden te trappelen om bij wijze van verzetje een dag bij de voedselbank te komen werken, hadden we in 2021 veel meer concurrentie van de arbeidsmarkt: de tijdelijke vrijwilligers gingen veelal terug naar hun betaalde banen en nieuwe vrijwilligers werden schaarser. Van onze 452 vrijwilligers waarmee we het jaar begonnen hadden we er aan het eind van het jaar nog 407 over. Het vroeg veel creativiteit om steeds voldoende mensen te hebben voor het uitvoeren van ons grote takenpakket.

Onze rol als distributiecentrum voor 24 voedselbanken in de provincie Gelderland en een deel van de provincie Utrecht hebben we ook dit jaar weer vervuld. Daar bovenop is onze taak gekomen om voedsel naar de vier noordelijke provincies te distribueren. De hoeveelheid en kwaliteit van het voedsel dat wij inzamelden was dit jaar minder dan in het eerste coronajaar.

Het bestuur is onze (voedsel)leveranciers, alle vrijwilligers en donateurs enorm dankbaar voor hun waardevolle bijdrage en inzet. Zonder hen zou Voedselbank Arnhem haar taken niet kunnen uitvoeren.

Namens het bestuur,

Caroline van der Sluis en Cees van der Star

Voorzitter en vice-voorzitter

DEKLANTEN

Klanten

Het klantenbestand is in 2021 met 7,5% gedaald ten opzichte van 2020 naar 1190 huishoudens per einde jaar. Met een vrij besteedbaar deel van het inkomen per maand van € 230 (eenpersoons huishouden) tot € 515 (4 persoonshuishouden) kunnen onze klanten hun wekelijkse voedselpakket niet missen. Van de genoemde bedragen moeten de klanten al hun dagelijkse boodschappen, kleding, reiskosten, cadeautjes én eventuele uitjes betalen.

Het aantal nieuwe intakes is gedaald met 10% en resulteerde in 281 nieuwe klanten. Het aantal her-intakes is gedaald met 18%. Door de coronaperiode werkten bijna alle hulpverleners thuis, er werden geen cliënten meer thuis bezocht en afspraken op het kantoor van de hulpverlener vonden niet meer plaats. Dat werkte volgens ons niet bevorderlijk voor de hulpverlening.

In totaal zijn er 769 pakketten gestopt, wat een hoger aantal is dan in 2020 (5% meer), waarschijnlijk omdat veel cliënten zich niet afmeldden (sanctie van 3 maanden) of toch nog i.v.m. corona.

Het aantal aanvragen voor jongeren is minder geworden t.o.v. 2020. Vorig jaar vreesden we nog dat dit door de vermindering van het aantal bijbaantjes juist verder zou stijgen. Het aantal aanvragers van 60 jaar en ouder is iets gestegen. Het aantal langdurige gebruikers (langer dan 3 jaar) is dit jaar echter flink gestegen en vormt nu 26% van ons klantenbestand. 39% van onze klanten vertrekt binnen een jaar weer als klant. 70% van alle pakketten waren voor 1- of 2-persoons huishoudens. De samenstelling van de huishoudens is grotendeels ongewijzigd.

Wij verwachten voor 2022 een stijging van het aantal klanten door de stijging van de energieprijzen en kosten van levensonderhoud en een tijdelijke stijging vanwege de toename van Oekraïense vluchtelingen.

Uitgiftepunten

In 2021 zijn de laatste uitgiftepunten weer terug de wijken in gegaan, nadat we ze door corona naar het distributiecentrum hadden moeten verplaatsen. De spreiding over de week hebben we gelukkig vast kunnen houden. Slichtenhorst ging in april terug in de wijk. Ook werden diverse uitgiftepunten samengevoegd in de moskee aan de Eemslaan. In het Spijkerkwartier waren we welkom om uit te geven in de Parkstraatkerk.

2021 Sinterklaas acties

Honderden kinderen van wie de ouders klant waren bij Voedselbank Arnhem kregen van diverse organisaties een sinterklaascadeau. Organisaties als de Stichting Sinterklaas-

pret en Dirkzwager advocaten regelden het voor de Arnhemse uitgiftepunten. De Rotary Duiven heeft zowel de kinderen van het uitgiftepunt Duiven als Westervoort verwend. De Kiwani's in Doesburg zorgden voor cadeautjes bij de uitgiftepunten in Doesburg en Dieren. En de stichting Ritmiëk heeft de uitgiftepunten in Velp en Rheden geholpen.

2021 Kerst

Ook deze Kerst kregen de meeste uitgiftepunten extra's van met name lokale ondernemers. Zo waren er bijvoorbeeld afhaalmaaltijden, cadeautjes maar ook verse oliebollen.

2021 bijzondere activiteiten

- Opzetten non-food lijn waardoor er wekelijks op een gestructureerde manier non-food artikelen konden worden uitgereikt. Ook kregen de “pasgeborenen” een leuk pakket.
- Om de kwaliteit van met name groente en fruit te handhaven werd deze in kratten aangeleverd.
- In februari hebben we buiten moeten uitgeven vanwege de sneeuw. Ook hebben we toen met AH-bonnen moeten werken.
- Diverse activiteiten zijn gestart op het gebied van welzijn. Zoals Liemers Vitaal die activiteiten onderneemt om klanten meer te laten sporten. Ook zijn we met Humanitas bezig om klanten te adviseren wat zij kunnen koken met de producten van de voedselbank.

Winkel

Vanaf de opening van ons Centraal Uitgiftepunt Arnhem-Zuid in 2017 voldoet de winkel nog steeds aan zijn doelstelling waardoor het nog steeds een succesvolle formule is. Wij zijn 5 middagen per week geopend voor onze klanten. Elke klant heeft een winkeldag toegewezen gekregen.

Ook halen wij met onze koelvriesbus de derving op van diverse supermarkten in de buurt. Helaas heeft zich

langzaam een daling ingezet van het aantal gedoneerde producten, de oorzaak hiervan is dat de winkels hun producten tot aan het moment van THT (tenminste houdbaar tot) doorverkopen. Steeds meer winkels zijn dit gaan doen om op deze manier voedselverspilling tegen te gaan. Natuurlijk is dit een goede ontwikkeling, maar er is daardoor wel een beperkter aanbod in onze voedselbankwinkel.

Dagelijks komen er ca. 80 klanten in de winkel, die door deze formule veel meer keuze hebben uit vers en gezond voedsel. Doordat CUP-Zuid als een supermarkt is opgezet, kunnen klanten hun producten binnen zekere grenzen naar eigen voorkeur kiezen. Onze klanten waarderen dit enorm. Een vrijwilliger begeleidt ze bij hun rondje door de winkel. Ook dit sociale moment wordt door klanten én vrijwilligers gewaardeerd.

Het aantal vrijwilligers bestond uit 77 geweldige mensen die het werk vanuit het hart deden. Ze worden bijgestaan door 8 daghoofden die dagelijks met 2 personen de eindverantwoordelijkheid dragen om alles soepel te laten verlopen.

CUP-Zuid is een model geworden voor onze toekomstige leveringen aan onze klanten. Het afgelopen jaar 2021 hebben ca. 26 besturen van voedselbanken in Nederland een bezoek gebracht om ons concept te zien en over te nemen. Uiteraard waren er aanpassingen om de veiligheid van corona te beheersen. Gelukkig konden we na verloop van tijd weer zonder mondkapje winkelen. En daardoor ontdekten we weer de lach op ieders gezicht en dat was erg prettig.

ONZE VRIJWILLIGERS

Het afgelopen jaar stond nog steeds corona in de schijnwerpers. Doordat iedereen zich keurig heeft gehouden aan de coronaregels hebben we geen grote aantallen besmette vrijwilligers gehad.

We introduceerden afgelopen jaar ook voor het eerst een tweetal avondploegen op de woensdagavond voor in de koeling en voor het ompakken van groente en fruit.

Naast een coördinator van de uitgiftepunten hebben we ook twee pakketmanagers aangesteld, die gezorgd hebben voor een gevarieerder pakket voor onze klanten en een betere afstemming van de pakketten op de gezinsgrootte. Eén van onze heftruckchauffeurs werd onze nieuwe coördinator technische dienst/faciliteiten.

We namen afscheid van onze bestuursvoorzitter en penningmeester na jaren trouwe dienst. De rol van algemeen coördinator werd in tweeën gesplitst in coördinator staven en coördinator bedrijfsvoering. Tezamen met een nieuwe penningmeester werd ons bestuur daarmee weer compleet. We hebben stilgestaan bij 28 jubilarissen die ons 10 jaar en 42 jubilarissen die ons al 5 jaar helpen. Twee vrijwilligers werden koninklijk onderscheiden: Hans Lamens (daghoofd in de winkel) en Arno Klijntjes (chauffeur)..

Gelukkig konden we ons 16,5 jarig jubileumfeest na een vertraging van anderhalf jaar vieren in de Koepelgevangenis met als hoogtepunt de uitreiking van het Arnhemse meisje aan Joop Toeter. Joop Toeter gaat voor ons als ambassadeur optreden om Voedselbank Arnhem nog bekender te maken. Hierdoor zullen we in staat zijn om de fondsenwerving en het werven van vrijwilligers nog beter te laten slagen.

Carglass en ING zijn bedrijven die ons met de vrijwilligersprogramma's voor hun medewerkers helpen. Wij zijn in gesprek met nog een aantal bedrijven voor een vergelijkbare samenwerking.

Koninklijke onderscheiding voor Hans Lamens met de felicitaties van Hans Speelman

Joop Toeter ontving op het jubileumfeest in de Koepelgevangenis het Arnhemse Meisje uit handen van burgemeester Marcouch

Binnen de afdeling vrijwilligers hebben we de volgende zaken gerealiseerd;

- In 2021 zijn we gestart met het aanvragen van de VOG-verklaringen voor vrijwilligers die met privacygevoelige informatie in aanraking komen.
- De planning via verloopt nu via roosterplaats en wordt elke week naar de ingeplande vrijwilligers van het Distributiecentrum gestuurd.
- Met een medewerker van communicatie wordt er constant gewerkt aan het openbaar maken van onze behoefte aan vrijwilligers via onze website en social media. Ook hebben we een goede relatie opgebouwd met de vrijwilligerscentrale Arnhem.
- De vacatures worden steeds binnen redelijke tijd ingevuld. Lastige vacatures zijn de leidinggevende functies van daghoofd/floormanagers en heftruckchauffeurs.

Arno Klijntjes wordt ook gefeliciteerd door Hans Speelman

- We hebben een vrijwilliger aangenomen, die de toenemende stageaanvragen, gaat begeleiden. Ook zal hij zorgen voor het contact met de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs en bedrijfsleven om ons als Erkend Leerbedrijf in de publiciteit te brengen.
- Het invoeren en uitschrijven van vrijwilligers vraagt steeds veel aandacht omdat we een regelmatige wisseling van bezetting hebben.
- In 2021 waren we wederom genomineerd voor de vrijwilligersprijs van de gemeente Arnhem en ditmaal wonnen we. Het prijzengeld van € 750,- gaan we in 2022 besteden aan een activiteit voor onze vrijwilligers.
- Hoewel ons budget beperkt is, proberen we toch af en toe iets extra's voor onze vrijwilligers te doen. Zo was er voor iedereen met Sinterklaas een klein pakketje en mochten we met kerst aan al onze vrijwilligers twee flessen wijn geven, die Albert Heijn aan de voedselbanken gedoneerd had na de overname van Deen supermarkten.

Voedselbank Arnhem had op 31 december 407 vrijwilligers. Er vertrokken in 2021 105 vrijwilligers. Een groot deel van de uittrekkers was nog een gevolg van de covid periode. Voor een deel verwierven we nieuwe vrijwilligers, maar het aantal vrijwilligers per einde jaar is lager dan in het voorgaande jaar, toen we door corona veel tijdelijke en extra aanmeldingen van vrijwilligers hadden. Inmiddels zijn veel mensen weer op de betaalde arbeidsmarkt actief, waardoor het voor onze voedselbank moeilijk wordt om aan voldoende vrijwilligers te komen.

We redden het gelukkig nog steeds door een actief wervingsbeleid te voeren en met onze bestaande vrijwilligers, waarvan velen een stap extra voor ons zetten.

Ook werven we steeds vaker mensen die in een begeleidingstraject zitten, bijvoorbeeld na een burn-out of andere problematiek. De duur van hun vrijwilligerstraject is vaak beperkter dan die van onze huidige vrijwilligers.

Vertrouwenspersonen

Op een paar meldingen na in 2021 is het een 'rustig' jaar geweest de vertrouwenspersonen. In totaal waren er vier meldingen. Deze betroffen de onderlinge samenwerking en het meenemen van producten door vrijwilligers. Los van de onwenselijkheid hiervan in algemene zin, zorgt het voor ergernis bij andere vrijwilligers. Naar aanleiding hiervan besteden de coördinatoren hier regelmatig aandacht aan en wordt dit onderwerp meegenomen in de nieuwsbrieven

Ruim 25 medewerkers vervulden meer dan één functie.

De gemiddelde leeftijd van onze vrijwilligers bedraagt 60 jaren.

De grootste groep vrijwilligers zit in de leeftijdsgroep 60 tot 80 jaar.

Onder de 50 hebben we toch nog 20% vrijwilligers.

Alle vrijwilligers die 5 of 10 jaar gewerkt hadden kregen een speldje of oorkonde. De vrijwilligers stelden dit erg op prijs.

De gemiddelde diensttijd is 4,6 jaar.

VOEDSELVERWERVING & LEVERANCIERS

Landelijk

Voor de afdeling Voedselvererving was de start van 2021 spannend en ongewis. Door de coronamaatregelen was de voedingsmiddelensector in 2020 hard geraakt en was er veel 'mismatch' tussen vraag en aanbod. De voedselbanken profiteerden daar zeer van, landelijk ontvingen we in 2020 27,5 miljoen producten. Dat was een stijging van 26% ten opzichte van 2019. Hoe zou dat in 2021 gaan verlopen? Helaas werd dat aanzienlijk minder, we ontvingen in 2021 maar liefst 29% minder en wel 19,4 miljoen producten. Uit de sector ontvingen we diverse verklaringen zoals dat er door de geleden schade in 2020 nu veel meer aandacht was de derving terug te dringen. Ook de supermarkten deden daar op winkelniveau aan mee door het afprijzen van producten die tegen de uiterste houdbaarheidsdatum aanlopen. AH heeft zelfs 'dynamic pricing' geïntroduceerd waarmee de prijzen lager worden richting deze datum. Ook TooGoodToGo waarin consumenten boxen kunnen kopen met producten op de dag van uiterste houdbaarheid doet het goed en haalt zo derving die anders naar de voedselbanken gaat, weg. Vooral onze winkel in Arnhem Zuid heeft daaronder te leiden omdat zij dagelijks zo'n 20 supermarkten en bakkers langsgaan om derving op de halen.

Voedselbank/RDC Arnhem is voor zo'n 70% afhankelijk van landelijk aanbod. Op basis van het aantal huishoudens hebben we recht op 15,1% in 2021 van wat er landelijk wordt aangeboden. We ontvingen echter 19,8%, in totaal zo'n 3.917 pallets voedsel en non-food. Dit roept landelijk nog wel eens vragen op. *Voedselbank/RDC Arnhem kan vrijwel altijd ja zeggen tegen het aanbod van leveranciers omdat we grote vrachtwagens en een erg gemotiveerd team hebben.* Hierdoor helpen we onze leveranciers vaak heel snel van hun problemen af!

Als we kijken naar de aanlevering per productgroep dan zien we dat DKW (droge kruidenierswaren) niet afwijkend is ten opzichte van voorgaande jaren, met ruim 29% de grootste productgroep. Gevolgd door 13,2% snacks, 13,1% AH

De grootste leveranciers waren in 2021:

- **AHOLD met bijna 4 miljoen producten, een aandeel van 25,6%**
- **Groente & Fruit Brigade met 11,4%**
- **Unilever met 10%**
- **Pepsico 7,5%**
- **Friesland Campina 6,4%**
- **Mars 6,1%**
- **Arla 4,6%**
- **Upfield (boters en margarine) 4,5%**
- **Kelloggs 4,2%**
- **de van Loon-groep met 2,4%**

Koelvers, 9,4% zuivel, 9% AGF (Aardappelen, Groenten, Fruit), 6,6% dranken, 6,4% non food.

Er is toenemende levering AGF vanuit divers leveranciers en de in 2018 opgerichte Groenten en Fruitbrigade groeit ook sterk. Arnhem ontving vanuit Poeldijk zo'n 436 ton Groenten en Fruit. 70% daarvan blijft in Arnhem en 30% transporteren we naar onze collega's van RDC Deventer.

Ook zien we een enorme toename in vegetarische voedingsmiddelen. Er gaat hier nog wel eens iets mis in de planning en ook consumenten moeten nog wennen aan deze voedingsmiddelen. Helaas geldt dit ook voor onze klanten, waardoor we vaak niet al het vegetarische aanbod van onze leveranciers kunnen afnemen.

Het aanbod van zuivel was door het praktisch wegvallen van Friesland Campina ingezakt maar door de groei van Arla komt het weer behoorlijk op niveau.

Regionaal

Ons Regionaal Distributiecentrum (RDC) wordt wekelijks gevoed door vaste leveranciers. Soms komen zij de producten brengen en soms halen we ze zelf op. Hierdoor is er een continue stroom van met name koelversproducten.

- Op maandagochtend vroeg komt er een wagen van XPO met koelversproducten van AH en halen we de niet afgeleverde boxen bij Hello Fresh op. Ook halen we de dagelijkse derving van AH Online op. Vooral op maandag is dit vaak een meer dan volle wagen. We rijden naar Hilvers voor het brood dat in het weekend niet verkocht is en rijden de supermarktronde om ingevroren derving van vlees, vis, kip en vega op te halen.

- Op dinsdag brengt Bieze Food groep salades en zuivel, bij Terbeke halen we fijne vleeswaren op en rijden we naar AH Online en naar DC Lidl waar we de groenten en fruitderving ophalen. Ook gaan we naar Hilvers en naar de Groente & fruitbrigade.
- Op woensdag komt AH DC Geldermalsen met DKW, Arla met zuivel en weer AH Online, Hilvers, Hallo Fresh en Lidl.
- Op donderdag XPO, Terbeke, AH Online, Lidl en Hilvers.
- Op vrijdag AH Online, Lidl en Hilvers en halen we taugé bij Eversspecials.

RDC voor lokale voedselbanken

Het leek ons goed om de voedselverwerfers van alle lokale voedselbanken uit te nodigen voor een overleg. Ruim 50% van de Voedselbanken was aanwezig. We lieten hen kennismaken met onze vernieuwde logistiek, bespraken hoe we meer voedsel uit onze regio zouden kunnen krijgen, dus ook terug levering aan ons RDC van te grote partijen. Betere communicatie en uitwisseling van ervaringen waren ook grote wensen.

Inzamelingsacties

Gedurende het jaar werden er in Arnhem en omgeving weer veel inzamelingsacties voor Voedselbank Arnhem georganiseerd. Deze acties zijn vooral voor onze voedselbank en niet voor het RDC interessant omdat we daarmee onze pakketten aan kunnen vullen met voedingrijke lang houdbare producten. We hebben daarvoor speciaal een 'ideaal boodschappenlijstje' samengesteld waarop producten staan die we niet of nauwelijks aangeboden krijgen.

Supermarkten

Een aantal supermarktketens organiseert jaarlijks terugkerende inzamelingsacties. Zo wilde Albert Heijn de start van het nieuwe schoolseizoen markeren door een inzameling te organiseren met als thema 'Back to school'. Met als resultaat 150 kratten gevuld met mooie ontbijtproducten uit 12 aangesloten Albert Heijn winkels, maar ook Jumbo en Coöp stonden open voor deze acties. In december organiseerde een aantal kerken en serviceclubs in Over Betuwe en Bemmelen een inzameling bij ruim 20 winkels met een enorme opbrengst. Opvallend daarbij was de inzet van ruim 250 vrijwilligers die de opbrengst per winkel wel 5 tot 10 keer verhoogden ten opzichte van een inzameling zonder vrijwilligers. Helaas lukt het ons in Arnhem niet om voldoende vrijwilligers hiervoor te werven.

Er zijn ook andere vormen van inzameling via klanten van de supermarktketens. Zo doneerde Albert Heijn van elke verkochte kerststol 1 euro aan Voedselbanken Nederland met als resultaat € 600.000. Picnic vroeg klanten producten te doneren wat landelijk 190.000 producten opleverde.

Bedrijven en scholen

Ook deze organisaties dragen de voedselbank een warm hart toe, vooral in de kerstperiode. Veel scholen en bedrijven benaderden ons met het verzoek aan welke producten we behoefte hebben. Met het ideale boodschappenlijstje en logistieke ondersteuning krijgen we zoveel mooie producten binnen dat we onze klanten weken achter elkaar mooi samengestelde pakketten konden geven. Wat zeker ook genoemd moet worden is de actie van de Lionsclubs die al jaren rond de Kerstmis DE-bonnen inzamelen voor koffie. Je zou denken dat alle keukenlaatjes wel gelegeerd zijn maar nu al voor het zesde jaar in successie worden er miljoenen bonnen opgehaald en bij Douwe Egberts ingeleverd die de opbrengst in koffie dan verdubbelt. Resultaat 1.400 pakken koffie voor onze voedselbank.

DISTRIBUTIE

Naast voedselbank voor de gemeente Arnhem en omgeving, zijn wij één van de tien regionale distributiecentra van Voedselbanken Nederland. Vanuit deze RDC's verdelen we voedsel dat door grote leveranciers en supermarktketens landelijk en regionaal aangeboden wordt. Dit voedsel, houdbaar, koelvers of diepvries, slaan we tijdelijk op om het vervolgens te verdelen. Vanuit ons magazijn aan de Bruningweg 7 in Arnhem bedienen we 24 voedselbanken in Gelderland en Oost-Utrecht. Die halen een of meerdere keren per week bij ons pallets voedsel, op met eigen vervoer. Deze pallets zijn tegenwoordig allemaal netjes gewikkeld in plastic folie, gewogen en van een laadbrief voorzien. Deze lokale voedselbanken verwerven daarnaast voedsel in hun eigen gemeente bij supermarkten, bedrijven en particulieren en zijn zo in staat per week een evenwichtig voedselpakket voor zo'n 5.000 gezinnen (ca. 13.000 personen) samen te stellen. Dit is een daling van 14% ten opzichte van 2020.

HUB-functie naar het Noorden

Wij functioneren al jaren als een soort doorvoersluis naar de Noordelijke RDC's: Deventer, Meppel, Drachten en Groningen, aangezien daar weinig tot geen voedselindustrie en -logistiek is. Hiermee zorgen we ervoor dat de schaarse toelevering aan deze provincies een halt toegeroepen wordt. Zo kunnen we grote partijen die we ontvangen snel en efficiënt doorvoeren met twee ritten in de week. Wij kunnen met onze faciliteiten wél grote wagens met voedsel accepteren en op- en overslaan. Zo verspreiden we dat aanbod over de 4 RDC's. Sinds 2020 functioneren we officieel als HUB: een centraal overslagpunt in een distributienetwerk van waaruit een aantal afzenders en ontvangers van goederen wordt bediend. Per 1 januari 2022 kregen we van onze noordoostelijke collega's zelfs het mandaat om voor hen ook het landelijk aanbod te verwerven en te accepteren. Samen vertegenwoordigen we zo'n 40% van het landelijke aantal klanten (14.000 gezinnen) en 50% van het aantal RDC's. We krijgen hierdoor meer wervingskracht, betere logistiek en transport naar het noorden.

Magazijn

Wij beschikken over een groot magazijn aan de Bruningweg 7 in Arnhem van meer dan 3000 vierkante meter voor ontvangst van de goederen, tijdelijke opslag en 'assemblage' van de wekelijkse voedselpakketten voor onze klanten. Daarnaast beschikt het distributiecentrum over een koelcel van 350 vierkante meter en een vriescel van 150 vierkante meter. Voor langere termijn voorraad beschikken we over een externe opslag in Gendt voor 250 pallets voor DKW (droge kruidenwaren) en een externe diepvriesopslag bij Lintelo in Lichtenvoorde waar we zonder kosten 60 pallets mogen opslaan.

Op ons distributiecentrum zijn de activiteiten voor de bediening van de lokale voedselbanken en de pakketsamenstelling

voor de klanten van Voedselbank Arnhem over verschillende hallen gesplitst. Mede door een fysieke poort tussen de hallen is de veiligheid hiermee toegenomen en kunnen we zelfs als we insneeuwen - zoals aan het begin van 2021 - gewoon inpandig doorwerken. Het uitleveren aan andere voedselbanken lukte in die week niet. Uiteindelijk zijn we door defensie ontzet en hebben de klanten die week geen voedselpakket maar cadeaubonnen van de AH van ons gekregen, dankzij de inzet van Voedselbanken Nederland.

TRANSPORT

Voor het interne transport hebben we vier vorkheftrucks die gekwalificeerde vrijwilligers bedienen. Voor transport van voedsel naar en van ons distributiecentrum rijden vier wagens met verschillende laadcapaciteiten, van 2.500 kg tot 5.500 kg laadvermogen. Een pool van 35 chauffeurs zorgt dat we 5 dagen in de week kunnen rijden. In 2021 hebben we veel meer ritten door het hele land gereden dan in 2020.

2021 was een jaar om niet te vergeten. Er werd van de afdeling transport veel flexibiliteit gevraagd. Zo is onze 18 maanden oude Renault Master bakwagen door een spontane brand vanwege een kortsluiting in de accu total loss verklaard. Ook zijn er twee nieuwe Volvo's koel/vries vrachtwagens gekocht mede door een grote financiële bijdrage van diverse sponsors. En hebben we de samenwerking met Voedsaam transport Oost-Nederland verder uitgewerkt. Ook is er onder beheer van transport een extra opslaglocatie in Gendt gehuurd.

Vanuit veiligheids- en duurzaamheidsoogpunt heeft gedurende de acht weken een pilot met een bezorgdienst naar vijf voedselbanken in de regio plaatsgevonden: Veenendaal, Houten, Utrechtse Heuvelrug, Zeist en De Bilt. De bedoeling was om tweemaal per week deze voedselbanken te bevoorraden met zowel droge kruidenierswaren, groente en fruit en koelverse producten. In de uitvoering bleek de bezorging

voor onze organisatie een te grote last, zeker als opgeschaald zou worden naar alle 24 lokale voedselbanken die door ons distributiecentrum van voedsel voorzien worden. Ook bleek het lastig om de dag en het tijdstip van levering af te stemmen op het bedrijfsproces van de lokale voedselbanken. Mede gezien het feit dat wij steeds meer routes moeten rijden om voldoende voedsel te verwerven, is besloten om de bezorgservice stop te zetten.

VOEDSELVEILIGHEID & ARBO

Het team Voedselveiligheid & Arbo is in 2021 flink uitgebreid. We streven ernaar om elke ochtend iemand van het team aanwezig te laten zijn.

In 2021 zijn we in maart zonder verbeterpunten door de jaarlijkse inspectie van de Houwersgroep (in opdracht van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) gekomen. Mede hierdoor konden we in 2021 wat meer aandacht aan Arbo-zaken geven. Enkele voorbeelden hiervan zijn het berekenen van de minimale breedte voor de doorgang van hal 1 naar hal 2, zijn portofoons aangeschaft zodat er veilig alleen in de vriezer gewerkt kan worden, is een start gemaakt met het verder uitbreiden van de gele looppaden in hal 1 en 2 (dat nog verder afgemaakt moet worden in 2022) en zijn er instructies opgesteld voor de nieuwe krattenwasser en de plastic- en papierpers. Deze beide persen stellen ons in staat plastic en papier als grondstoffen voor recycling aan te bieden. Bijkomend voordeel is dat onze kosten daardoor lager worden.

In 2020 konden de jaarlijkse BHV trainingen niet doorgaan vanwege corona. In oktober 2021 hebben deze weer plaats kunnen vinden. De meeste daghoofden hebben inmiddels deze training gevolgd.

Hieronder zijn een aantal punten benoemd waar aandacht aan is geschonken op gebied van voedselveiligheid:

Recall

Team voedselveiligheid houdt alle recall meldingen van de NVWA bij. Op 7-3-2021 was er een recallmelding van AH over mogelijke aanwezigheid van Listeria in rode bietjes. Wij hadden dat product ontvangen en hebben alle lokale voedselbanken en uitgiftepunten hierover geïnformeerd.

Temperatuur

- In het handboek voedselveiligheid voor voedselbanken staat vermeld dat van alle binnenkomende koel- en vriesproducten de temperatuur gemeten moet worden. Omdat dit veel tijd kost met een gewone thermometer zijn hier InfraRood thermometers voor aangeschaft.
- Omdat veel gele koelboxen stuk zijn gegaan en er te weinig waren, zijn nieuwe zwarte koelboxen aangeschaft. Uit testen met diverse soorten koelboxen (in prijs variërend van 20-400 euro per koelbox) is gebleken dat de duurdere (en zwaardere) koelboxen niet beter de temperatuur konden vasthouden dan de goedkopere en lichtere koelboxen. We gebruiken de zwarte koelboxen voor het verpakken diepvriesproducten. Zo is ook op de uitgiftepunten makkelijker verschil te zien in koel- en vriesproducten.

Uitgiftepunten

- De uitgiftepunten hebben een standaard geplastificeerde allergenen informatie op A4 gekregen in 5 talen om klanten te informeren over allergenen (aangegeven met pictogrammen) met het verzoek aan klanten zich met vragen over product en/of allergenen te melden.
- Door diverse klachten over groente en fruit is het verpakken van groente en fruit in plastic tassen gestopt en zijn we overgeschakeld naar 2 papieren tassen. Deze bleken helaas niet sterk genoeg en uiteindelijk is ervoor gekozen om alle groente en fruit gescheiden en los in kratten te leggen. Verpakking (en evt. selectie) vindt nu plaats op de uitgiftepunten

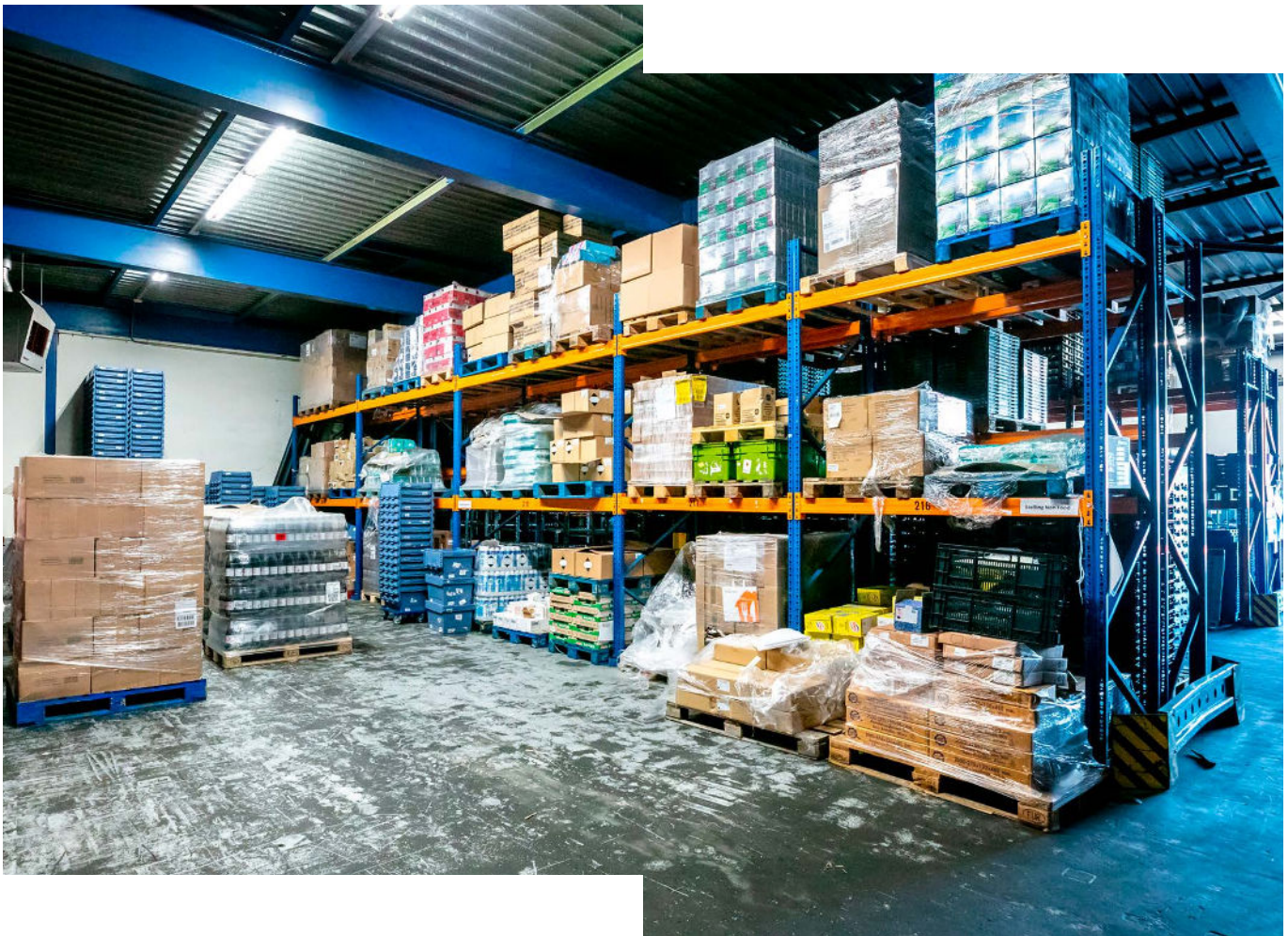
Schoonmaak

- Er is een nieuwe krattenwasser aangeschaft
- Alle blauwe bakken konden gewassen worden, wat hard nodig was.
- Er is een vast schoonmaakgroepje op dinsdagmorgen die zorgt voor schoonmaak in hal 2-5. In hal 1 maakt de vrijdagochtendploeg schoon.

Ongedierte

- Muizenvrij zijn we helaas niet. Wel doen we zoveel mogelijk om dit te beperken. Afgelopen jaar is een ronde gelopen met de ongediertebestrijder om alle mogelijke gaten en kieren te dichten. De opslagruimte in hal 2 voor winkel/faciliteiten is opgeruimd, alle zachte materialen worden nu verpakt in blauwe bakken en de planken net boven de vloer (ideale schuilplek voor muizen) zijn weggehaald.
- Ivm signalering van een muis is ook op locatie CUP-zuid een contract met een ongediertebestrijder afgesloten. Daar vindt nu maandelijkse controle plaats.

Regelmatig komt het voor dat er producten van leveranciers komen, die een buitenlands etiket, geen etiket of niet volledig leesbaar etiket hebben. Voedselbank Arnhem is volgens de wet verplicht om informatie over aanwezige allergenen, tht-datum e.d. door te geven aan de lokale voedselbanken en onze eigen klanten. Regelmatig komt het voor dat er in samenwerking met afdeling Administratie etiketten gemaakt worden en hierna geplakt worden op product zodat alle verplichte informatie voor onze klanten duidelijk is.

FONDSENWERVING & FINANCIËN

2021 eindigde voor Voedselbank Arnhem in financieel opzicht met een bescheiden positief resultaat van € 22.000. Met name de eindejaarsdonaties in de maand december hebben hieraan bijgedragen. De lasten lagen op een gelijk niveau als in 2020. Na het exceptionele jaar 2020 met enorm veel brede steun, zijn we blij in 2021 in financiële zin een redelijk normaal jaar gedraaid te hebben.

Specifiek noemen we:

- Particuliere donateurs waarbij alleen al via de website ruim EUR 11.000 is gedoneerd. Totaal ontvingen we ruim € 45.000 van particuliere donateurs;
- Structurele bijdrage van de gemeenten;
- Bedrijven doneerden ons in totaal € 46.000;
- Kerkelijke instellingen en niet vergeten de vermogensfondsen.

Goede doelen stichtingen zijn ons in 2021 bijzonder goed gezind geweest. Dankzij bedragen van het Rabobank Stimuleringsfonds, de Dullertstichting, het Burger en Nieuwe weeshuis en de Stichting Sint Nicolai Broederschap, de Stichting Graag Gedaan, het Rentambt Overbetuwe, de Gestichten van Weldadigheid en vele, vele anderen, hebben we onze investeringen, zoals palletwagens, heftrucks, krattenwasser en palletwikkelaar kunnen doen.

Bovendien heeft een aantal van deze stichtingen aan onze exploitatie bijgedragen.

Alle gemeenten waarin wij actief zijn, dragen inmiddels aan onze organisatie bij. Dit doen zij niet alleen financieel, maar ook door het delen van informatie rond gemeentelijke initiatieven in het bestrijden van armoede. Ook Voedselbanken Nederland heeft een structurele bijdrage aan onze begroting geleverd.

De afdeling Fondsenwerving is in 2021 uitgebreid met 2 personen tot nu in totaal 4 personen en daarmee is de bezetting voldoende. De verbeterde samenwerking met andere onderdelen van de voedselbank zoals de afdeling faciliteiten heeft ertoe geleid dat wij minder benodigde materialen uit kas betalen omdat wij als afdeling zoveel mogelijk trachten deze gesponsord te krijgen.

De samenwerking met de uitgiftepunten waarbij sponsoring door organisaties en personen specifiek gericht op klanten van hun desbetreffende gemeenten wordt enorm gewaardeerd.

VOORUITBLIK

Na alle grote veranderingen ten gevolge van corona in 2020 en 2021 hoopten we op een stabiel jaar. Helaas zijn we van de coronacrisis overgegaan in de Oekraïne crisis met allerlei maatschappelijke gevolgen. Voor ons als voedselbank heeft vooral de stijging van de kosten van levensonderhoud grote gevolgen. De stijging in klantenaantallen die in de coronatijd min of meer uitgebleven is, komt nu alsnog over ons heen.

Als gevolg van de zich inmiddels ontwikkelende economische crisis verwachten we nog steeds een sterke stijging van ons klantenaantal. Het is belangrijk om ons vrijwilligersbestand op peil te houden en zoveel mogelijk een deel van de nieuwe vrijwilligers aan ons te binden. Hier ondervinden we veel concurrentie van de arbeidsmarkt, omdat er op dit moment meer vacatures dan werkzoekenden zijn. We zullen ons daarom heel actief blijven presenteren, om voldoende vrijwilligers, financiële middelen en voedsel te verwerven.

CIJFERS2021

In 2021 is het aantal vrijwilligers gedaald van 452 naar 407, gemeten van het begin van het jaar naar het eind van het jaar. Zij vervulden gezamenlijk 491 functies. Sommige vrijwilligers vervulden dus twee of soms zelfs 3 functies. Gedurende het jaar zijn er ook vrijwilligers tijdelijk bij ons werkzaam geweest. Deze mensen zijn niet in onderstaande tellingen verwerkt.

Bezetting per afdeling, waarbij 25 personen meer dan 1 functie bekleden

	2020	2021
Bestuur	6	6
Aanmelding	8	7
Opslag- en pakketverwerking	158	131
Transport	36	28
Uitgiftepunten	154	126
UitgifteZuid	97	77
Voedselverwerving	4	5
Arbo/Voedselveiligheid	5	5
Communicatie	14	6
Algemene Coördinatie	2	8
Faciliteiten	7	11
Fondsenwerving	9	8
Projectbureau	2	2
Regio Voedselbanken	1	0
Vrijwilligers	3	3
Totaal	504	491

De gemiddelde leeftijd van onze vrijwilligers is gestegen: waar vorig jaar nog 63% van onze vrijwilligers ouder was dan 60 jaar, was dit aan het eind van het jaar 69%. Dit kan verklaard worden door de grote inzet van jonge vrijwilligers in het eerste coronajaar, die in 2021 weer terugstroonden naar hun reguliere bezigheden. Overigens zat de teruggang in leeftijdsgroep vooral in de leeftijdscategorie 40-60. In 2020 zijn er 123 nieuwe vrijwilligers bijgekomen.

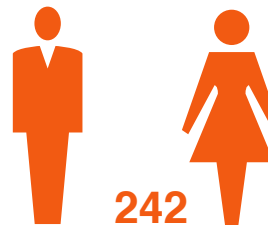
Leeftijdsgroepen

	2020	2021
Onbekend	19	
jonger dan 25	19	15
25 - 40	35	37
40 - 60	94	72
60 - 80	274	268
boven de 80	11	15

Er zijn veel vrijwilligers die al heel lang voor de voedselbank actief zijn:

korter dan 6 maanden	45
tussen 6 maanden en 1 jaar	40
1 tot 2 jaar	78
2 tot 5 jaar	95
5 tot 10 jaar	93
langer dan 10 jaar	66

Verhouding vrijwilligers man/vrouw

210

242

Klanten VB Arnhem

	Eind 2020	2021
gezinnen	1287	1190
personen	2929	2754
Klanten van vorig jaar	1738	1428
Nieuwe klanten dit jaar	307	281
Gestopt	739	769

Leeftijd aanvrager

	Eind 2020	2021
< 30	11%	9%
30 - 50	47%	46%
50 - 60	28%	28%
> 60	15%	17%

Leeftijd personen

	Eind 2020	2021
volwassenen	54%	54%
kinderen < 18	35%	35%
kinderen > 18	11%	11%

Soort huishouden

	Eind 2020	2021
alleenstaanden	50%	50%
één ouder gezin	27%	26%
gezinnen	18%	19%
stellen	5%	5%

Samenstelling huishouden

	Eind 2020	2021
1 persoons	50%	50%
2 persoons	18%	16%
3 persoons	10%	11%
4 persoons	9%	9%
5 persoons	7%	8%
6 persoons of meer	6%	6%

Gebruiksduur

	Eind 2020	2021
< 3 maanden	13%	14%
3 - 6 maanden	10%	10%
6 - 12 maanden	18%	15%
12 - 24 maanden	24%	21%
24 - 36 maanden	15%	14%
> 36 maanden	20%	26%

HARTELIJKDANK

BESTUUR

Veel dank aan al onze vrijwilligers

Veel dank aan al onze voedselleveranciers

Veel dank aan al onze donateurs

Caroline van der Sluis, voorzitter

Cees van der Star, vice-voorzitter

Ivo van Heijst, secretaris

Herman van Houtum, penningmeester

Colofon

Stichting Voedselbank Arnhem

Bruningweg 7

6827 BM Arnhem

Telefoon: 026 351 53 17

Fax: 026 361 46 39

E-mail: info@voedselbankarnhem.nl

Internet: www.voedselbankarnhem.nl

Bankrekening: NL59RABO 01084 73 317

KvK centraal Gelderland: 09150960

Redactie: Gita Oorburg

Eindredactie: Caroline van der Sluis

Vormgeving: Walter Luykenaar

Fotografie: fotograaf Ahold, diverse vrijwilligers van Voedselbank Arnhem.

© Voedselbank Arnhem

Overname van artikelen in andere publicaties is toegestaan. Vermelding van de bron wordt daarbij op prijs gesteld.

